

Teleki Livia És Kornveis Kornélia



Ez én vagyok anyámmal. A képet Belgrádban készítette apám.

Anyám 1892-ben született Muraszombaton, ami ma Szlovéniában van. Nagypám egy ideig ott kántorkodott. Anyám fiatal lányként jött Belgrádba, a nagynéném után, aki itt dolgozott varrónőként. Anyám anyanyelve magyar volt, akárcsak az enyém. Varrónőként dolgozott a nagynénémnél, a legidősebb nővérénél, nála tanulta ki a szakmát. Világi nő volt minden értelemben, de nagyon szerény ember.

Néha elmentek Párizsba a nagynénémmel, hogy szép, modern ruhákat vegyenek. Anyámnak saját keresete volt a nagynénémnél, de amikor férjhez ment, abbahagyta a munkát, és egy ideig csak a háztartást vezette. Aztán újra varrni kezdett. 1943-ban halt meg Staro Sajmistében, akárcsak nagyanyám.

1922. augusztus tizedikén születtem, Nagyváradon. Onnan csak arra emlékszem, hogy volt egy kis barátom, egy úgynevezett "szent zsidó", annyi idős volt, mint én, három vagy négy éves. Volt egy kis pajesza, és a ház mögött szoktunk elbújni, ahol a budi volt. Mindig ott játszottunk, amíg a bátyja oda nem jött. Megtiltotta, hogy együtt játsszunk. Azt mondta, gój vagyok. Valószínűleg, mert nem voltam elég vallásos. Nekik én alsóbbrendű zsidó voltam.

1927-ben költöztünk Belgrádba a szüleimmel, amikor öt éves voltam. Belgrádban nem voltak zsidó iskolák, amikor kicsi voltam. A német iskolába jártam, a Nusiceva utcába. Ott tanultam meg németül. Mindannyian együtt jártunk hittanra. Nem volt ott külön hittan a zsidóknak, úgyhogy én is keresztény hittanra jártam, ahol nagyon sokat énekeltünk.

Aztán egy szerb iskolába jártam a botanikus kerttel szemben. Három zsidó lány volt az osztályban. Emlékszem, az egyiket Kunick Gizellának hívták. A hittan miatt meg kellett mondanunk, hogy zsidók vagyunk. De nem jártunk oda. Egy nappal az iskolaév vége előtt bejött az osztályfőnök, és azt mondta hármunknak, hogy álljunk fel. "Nem jártatok hittanra, így nem lehet leosztályozni titeket." Azt feleltük: "Hogy járhatnánk hittanra, ahol nem is értünk semmit?" Volt egy tanárunk, aki hébert tanított nekünk. Meg kellett tanulnunk olvasni. Nagyon nehéz volt, és egyáltalán nem volt érdekes. Ezzel szemben az ortodox pap történeteket mesélt. Mi másra van szüksége a gyerekeknek, mint mesére? Az igazgató behívatta a szüleinket, megbeszélte velük a dolgot, és végül megegyeztek, hogy járhatunk a keresztény hittanra, és hallgathatjuk a papot. És aztán jegyet is kaptunk belőle.

Nagyon szerettem a földrajzot. A tanárunk jól tudott mesélni, és mindig volt valami érdekes története. Imádtam a történeteket, ezért volt annyi mesekönyvem, amiket még ma is szeretek.